

Biatorbágy Város Önkormányzat

GÓLYAFÉSZEK BÖLCSŐDE

2051 Biatorbágy, Szent István u. 2.

Telefon/Fax: 06-23-820-900

E-mail: regos.zoltanne@bolcsode.biatorbagy.hu

SZAKMAI PROGRAM

2017-2021

TARTALOM

1. Intézmény adatai
  - 1.1. Minőségpolitikánk, missziós nyilatkozatunk
  - 1.2. Jogszabályi háttér
2. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői
  - 2.1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése
  - 2.2. Demográfiai adatok, tendenciák
3. Intézmény működése
  - 3.1. Gólyafészek Bölcsőde bemutatása
    - 3.1.1. Személyi feltételek
    - 3.1.2. Tárgyi feltételek
  4. Az ellátás célja, alapelvei, feladatai, főbb helyzetei
A bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramja
    - 4.1. A bölcsődei nevelés
    - 4.2. A bölcsődei nevelés alapelvei
    - 4.3. A bölcsődei nevelés feladatai
    - 4.4. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei
    - 4.5. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei
    - 4.6. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei
    - 4.7. A bölcsődei ellátás kapcsolatrendszere
    - 4.8. Szolgáltatásaink
5. Sajátos nevelést igénylő gyermekek nevelése–gondozása
6. Élelmezés
7. Dokumentáció
8. Érdekvédelem
9. Alapítványunkról
10. Érvényességi nyilatkozat
  - Mellékletek: 1. sz. Megállapodás a szülővel (házirend, napirend)
  2. sz. SZMSZ

Mottó:

*„Nincs az életben nagyobb felelősség
és nagyobb megtiszteltetés,
mint, hogy felneveljük a következő nemzedéket.”*

/Everett Coop/

1. AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Fenntartó: **Biatorbágy Város Önkormányzata**

2051 Biatorbágy, Baross Gábor u. 2/a.

Székhely: **Biatorbágy Város Önkormányzat**

Gólyafészek Bölcsőde

2051 Biatorbágy, Szent István utca 2.

Telefon/Fax: 06-23-820-900, 06-23-820-100

E-mail: regos.zoltanne@bolcsode.biatorbagy.hu

Nyilvántartási szám: S0303408

Szakágazat száma, megnevezése: **889110 Bölcsődei ellátás**

A bölcsődei férőhelyek száma: **84**

Kormányzati funkciók száma, megnevezése:

- **104031 Gyermek bölcsődei ellátása**
- **104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében**
- **104036 Munkahelyi étkeztetés bölcsődében**

A programért felelős személy: **Regős Zoltánné bölcsődevezető**

1.1.AZ INTÉZMÉNYI

MINŐSÉGPOLITIKÁNK

Biatorbágy város lakosainak igényeihez igazodó jó színvonalú napközbeni kisgyermekellátás biztosítása, bölcsődei kereteken belül; az alapellátás és szolgáltatások nyújtásával.

Családbarát, támogató intézményként biztosítani szeretnénk a gyermekek életkorának, fejlettségének, egyéni szükségleteinek megfelelő érzelmi, értelmi, mozgásfejlődését, és biztonságos környezetet, lehetőséget adni új tapasztalatok gyűjtésére, kísérletezésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre, örömteli játéokra.

MISSZIÓS NYILATKOZATUNK

- *Szeretnénk megvalósítani, Biatorbágy Város Gólyafészek Bölcsődéjének 84 férőhelyén, olyan jó színvonalú bölcsődei ellátás biztosítását, mely a bölcsődei nevelés alapelveinek, feladatainak, főbb helyzeteinek, sajátos feltételeinek és a családok támogatásának módszerei és lehetőségei figyelembe vételével történik.*
- *Biztosítani a sajátos nevelési igényű gyermekek, nevelését-gondozását.*
- *Korszerű táplálkozás, diétás étkezés biztosítását.*
- *Az intézményen belül, igényfelmérésen alapuló szolgáltatások működtetését.*
- *A jó színvonalú ellátáshoz a megfelelő személyi, tárgyi feltételeket, és jó munkahelyi légkör megteremtését, melyben az ellátottak és az ellátók is jól érzik magukat.*
- *Az új feladatokra, elvárásokra a munkatársakat megfelelően felkészíteni. Ennek érdekében nagy hangsúlyt helyezünk és támogatjuk a munkatársak folyamatos képzését, továbbképzését, önképzését.*

*„Szeresd a gyermeket
a lét fénye Ő
Esteledik hogyha megy,
Hajnalodik hogyha jó.”
/ Móra Ferenc”*

1.2. JOGSZABÁLYI HÁTTER

- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata.
- ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól.
- Az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni kisgyermekellátásról.
- 1997. évi XXXI. törvény: A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról.
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról.
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről.
- 235/1997. évi (XII.17.) Korm. rend. a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló.
- 15/1998. (IV.30.) NM. rend a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rend. a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjairól és igénylésükről felhasználható bizonyítékokról.
- 8/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- 9/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 62/2011.(VI.30.) VM rendelet a vendéglátó ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági feltételeiről.
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó ajánlásokról
- 6/2016.(III.24.) EMMI rendelete a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról

2.AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

2.1.AZ INTÉZMÉNY FÖLDRAJZI ELHELYEZKEDÉSE

Biatorbágy város Pest megyében, a Budakeszi járásban. Bia és Torbágy egyesítésével keletkezett 1966-ban, bár a két település már 1950 és 1958 között is egyesítve volt a jelenlegi néven.

Biatorbágy Pest megye nyugati részén, Fejér megyével határos területén helyezkedik el. Északról Páty és Budakeszi, keletről Budaörs és Törökbálint, délkeletről Sósút, délről a Fejér megyei Etyek, nyugatról Herceghalom települései határolják. A település belterülete a Zsámbéki-medencében terül el, ezt ÉNY–DK irányban a Budai-hegység övezi, a keleti rész a Budaörsi-medencébe nyúlik át. Területe: 4379 ha, belterülete: 496 ha, népessége: 2013. január 1-jén 12.908 fő, 1985 óta előbb csökkenő, majd 1990-től újra növekvő, az elmúlt néhány évben kimondottan gyorsan növekvő lélekszámú település.

Egy kis bölcsődetörténet

Közismert, hogy az első bölcsődét, Francois Marbeau francia gyermekbarát kezdeményezésére, 1844. november 4-én alapították Párizsban. Nyolc évvel később, 1852. április 21-én nyitotta meg kapuit az első magyar bölcsőde Pesten, a Kalap utca 1. szám alatt. A kezdetekben jótékonyági alapon működtek a bölcsődék. Egy-egy ágy finanszírozását egészéven át gazdag családok biztosították.

A Magyarországi Bölcsődék működésének 150. évfordulójára, 2002-ben a szakma Bölcsődei Múzeumot hozott létre.

Az Európában is elismert magyar bölcsődei ellátás nagy utat járt be a gyermekmegőrzéstől – az egyéni ellátásig. Jelenleg is olyan helyzetben van, hogy állandó megújulás, felülvizsgálat, változás nélkül nem tudunk az elvárásoknak megfelelni.

Jelenleg a szakma legégetőbb kérdései között szerepel a napközbeni kisgyermek ellátás férőhely számának növelése, a szakmai színvonalának megőrzése és fejlesztése.

Biatorbágy Város Önkormányzata az évek óta jelentkező igények és a jogszabályi kötelezettsége miatt úgy döntött, hogy Eu-s pályázati támogatással bölcsődét szándékozik építeni. A jó színvonalú alapellátás mellett szolgáltatásokkal is segíti a városban élő kisgyermekes családokat.

A **Gólyafészek Bölcsőde 2012.09.10-én nyitotta meg** kapuit a városban élő családok gyermeki előtt 72 bölcsődei férőhellyel, szolgáltatásként: 5 fős játszócsoportot, időszakos gyermekfelügyeletet, tanácsadást biztosít az érdeklődőknek. **Só- szoba átadására** 2014.01.17-én került sor. A bölcsőde előtti téren 2014. júniusában avatták fel, a város szülötte **Hantai Simon Három király szobrát.**

A felső szint nyitott részében került sor a **Mesefészek** (diafilmek vetítése) kialakítására 2016.02.02-án. Évi egy alkalommal a születésnapi koncertet tartunk helyi művészek bevonásával.

A Gólyafészek Bölcsőde Gyermekéiért Alapítvány jótékonyági bálját minden év farsangjában megrendezésre kerül.

2.2.DEMOGRÁFIAI ADAT, TENDENCIÁK

A bölcsőde működtetése azért szükséges, mert a városban élő 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátására nem megoldott. Ugyan működik néhány családi bölcsőde és gyermekfelügyelet, a városban, de ezt a szülők zöme nem tudja megfizetni.

A városban a születésszám újra növekszik. Jelentős a beköltözők száma és ebből többen szociálisan nehéz helyzetben vannak és igénylik az önkormányzati támogatást, a bölcsődei ellátást.

Országosan a bölcsődei férőhelyek a korosztály 17%-a részére biztosítottak, az igény viszont közel 33%-os lenne.

A bölcsőde 84 férőhelye a városban élő 0-3 éves korosztály (2016. évi adatok alapján 560 fő) 15 %-nak biztosít ellátást. Az igények ennél magasabbak ezért célszerű lenne a további bővítés, és a civil működtetők bevonása is.

A városban a bölcsőde mellett működik 5 családi bölcsőde, 6 óvoda, 4 általános iskola.

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása mellett munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

3.AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK

Az ellátásunkat elsősorban Biatorbágyon állandó lakóhellyel rendelkező kisgyermekes családok gyermekei részére biztosítjuk. A jogszabályi előírások betartása mellett.

Igénybevétel módja:

- a szülők egész évben jelentkezhettek,
- a felvételek május közepén történnek a következő nevelési évrre.

A bölcsődei felvétel rendje:

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

Bölcsődébe felvehető: minden olyan kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást.

Előnyben kell részesíteni a felvételi eljárás során azon kisgyermeket, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

Védelemben vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A gyermek bölcsődébe és mini bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat,

- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődei nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

A bölcsőde nyitvatartása:

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartónak kell meghatározni figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, illetve a visszautazás időtartamát.

Bölcsődéink, munkanapokon a reggel 6 órától este 18 óráig tartanak nyitva a fenntartó döntése alapján.

A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó a bölcsődei szünet idejére a szülő kérésére gondoskodhat a gyermek intézményi ellátásának megszervezéséről.

A fenntartó minden év március 1-jéig tájékoztatja a szülőket a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjéről.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése. A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei ellátás keretében – erre irányuló szülői kérés esetén – a gyermek felügyeletét és étkeztetést kell biztosítani. A szülőket március 1-jéig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell:

- *a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen*
- *a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,*
- *a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútort, egyéb eszközöket és felszerelést,*
- *a játéktevékenység feltételeit,*
- *a szabadban való tartózkodás feltételeit; és*
- *a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy*
- *a bölcsődében és a mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani.*

A bölcsődei ellátás megszűnik

Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben a hatodik életévét betölti.

Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.

3.1.AGÓLYAFÉSZEK BÖLCSŐDE BEMUTATÁS

889110 Bölcsődei ellátás 84 férőhelyen

Csoportok:

Katica gondozási egység (piros)

1. csoport 14 fh
2. csoport 14 fh

Méhecske gondozási egység (sárga)

1. csoport 14 fh
2. csoport 14 fh

Pillangó gondozási egység (kék)

1. csoport 14 fh
2. csoport 14 fh

Szolgáltatások

889109 Gyermek napközbeni ellátásához kapcsolódó szolgáltatások

- **Játzócsoporthoz 6 fő** - kisgyermeknevelő segítségével gyermekfelügyelet vagy a gyermek és a szülő együttes játéklehetősége biztosítható,
- **Időszakos gyermekfelügyelet** - a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban bölcsődei ellátás nyújtható az e célra létrehozott játzócsoporthoz vagy a normál bölcsődei csoport üres férőhelyein,
  - **Tanácsadás** - gyermeknevelési, élelmezési témákban, szükség esetén diétás étkeztetés biztosítása – bölcsődében ellátott gyermekek részére
  - **Só-szoba használat** – rendszeresen beosztás szerint használják a gyermekcsoportok
  - **Mocorgó használata** – főleg a nagymozgásos játéktevékenységhez kötődő, egyéni készségeket és képességeket fejlesztő eszközhasználatok

Konyha

Gyermekek napi négyeszeri étkeztetését, felnőttek ebédjét saját főzőkonyha biztosítja.

Mosoda

A textíliák mosása helyben történik.

3.1.1.Személyi feltételek

Intézményünk alapfeladatainak ellátásához személyi feltételek adottak.

Az intézményben a státuszok száma: 25.

16 fő szakdolgozó, 1 gazdasági, ügyviteli alkalmazott, 8 fő technikai személyzet látja el munkáját. A bölcsőde orvosa a bölcsődei prevenció feladatokat megbízásos jogviszonyban látja el.

84 férőhelyes Bölcsőde = 25 fő

- 1 fő vezető
- 1 fő vezető helyettes
- 1 fő gazdasági ügyintéző
- 12+1 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő kisgyermeknevelő játszócsoporthoz
- 4 fő bölcsődei dajka
- 1 fő szakácsnő
- 2 fő konyhai dolgozó
- 1 fő mosónő
- 1 fő bölcsőde orvos – megbízási szerződéssel

- A szakdolgozók, szakmai végzettségüket tekintve 1 fő főiskolai végzettséggel, 15 fő felsőfokú végzettséggel látja el feladatát.

A kisgyermeknevelőink fő feladata

Ez a **hivatás** a családok segítségéről, a gyermekekről való gondoskodásról, elfogadásról, türelemről, toleranciáról szóló.

Az elsődleges motivációs cél – a másiktól való gondoskodás, odafigyelés, törődés.

A fő hangsúly a gazdag érzelmi megnyilvánulásokon, kötődésen, ragaszkodáson, a kommunikáció és metakommunikáció eszközeivel történő **mintanyújtáson** van.

Legfontosabb feladatuk a gyermekek szükségleteinek és érzéseik jogosságának elismerése, a gyermek érzelmi állapotának támogatása a szomorú gyermek megnyugtató, megvigasztalása.

Céljuk, minden csoportban megteremteni a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, otthonosságot, szeretetteljes nevelői légkört.

Mindezeket a bölcsődei nevelés alapelvei, feladatai, főbb helyzetei, sajátos feltételei, a családok támogatásának módszerei és lehetőségei, az ellátás kapcsolatrendszere előírások betartásával szeretnénk biztosítani.

Képzés, továbbképzés, egyéni szakmai fejlődés lehetőségei

- A szakdolgozók közül, évente egyre többen nyernek felvételt főiskolai képzésre, a csecsemő és kisgyermek nevelő szakon.
- A kisgyermeknevelőink, kötelező, szakmai továbbképzéseken vesznek részt. A továbbképzés tervezetten, egyéni továbbképzési időszakokban történik. A továbbképzési időszak tartama hat év.
- Házi továbbképzéseken, szakmai napokon, konferenciákon való részvétellel is lehetőség nyílik a dolgozók tudásának frissítésére.
- Ösztönözzük, és nagy hangsúlyt helyezünk a kisgyermeknevelőink önképzésére is. A új szakmai elvárásokról való tájékoztatással, megismertetéssel, munkájukba való adaptálásával.
- Szakmai folyóiratok, könyvtár biztosításával, versenyeken (meseíró, mesemondó, elsősegély, stb.) való részvételi lehetőségekkel.

3.1.2. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődénk épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit –, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

Intézményünkben, az esztétikus, szép, korszerű épületben kialakított helyiségek a megfelelő berendezési, felszerelési tárgyak biztosításával, a jól felszerelt játszókert kialakításával megteremti a magas színvonalú napközbeni ellátás feltételeit.

A bölcsődei ellátáshoz szükséges, kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések jegyzékét a 15/1998.(IV.30.)NM rendelet 11. melléklete tartalmazza, mely hatályos 2017. 01.01-től. Ennek megfelelően felülvizsgáltuk intézményünket, és az önkormányzat támogatását kértük a szükséges eszközök beszerzéséhez.

Az épület, gépek tervezett, folyamatos felújítása és karbantartása a megfelelő színvonalú működéshez elengedhetetlen, melyet az önkormányzat éves költségvetése biztosít számunkra. Kiemelten fontos a játékeszközök, gyermekbútorok folyamatos pótlása, cseréje, korszerűsítése az elhasználódás arányában.

A bölcsődei ellátásunk fontos helyszíne a **játszókert**, a gyermekek mozgásigényének kielégítése, a szabad levegőn való tartózkodás biztosítása, a természettel való mindennapos érintkezés, együttélés szempontjából. ezért kialakítására, berendezésére különös gondot fordítunk. Benne burkolt és füvesített felületek, homokozók, vízpermetezők kialakítani és beépített nagymozgást fejlesztő játékokat helyeztek el.

A játszókert kötelező eleme a homokozó. A homok kezelése: naponkénti átlapátolás, locsolás, évenkénti csere vagy fertőtlenítés.

A játszóeszközök EU szabványnak megfelelőek (78/2003.(XI.27.) GKM rendelet, a játszótéri eszközök biztonságáról).

A **gyermekszobák bútorzata**, berendezése – felszerelése megfelelő. Szobánként 4-5 játszósarok, benne pihenősarok kialakítása megoldott. A hangulatos, puha kárpitozású bútorok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak. Van minden szobában a gyermekheverőn kívül szőnyeg, a földön is elhelyezhető állatpárnák, elkülönülésre alkalmas kuckó, ahol a gyermek pihenhet.

A **játékkészlet** kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontokat figyelembevételével történik.

Egészségügyi szempontok:

- Könnyen tisztítható, fertőtleníthető legyen.
- Balesetet ne okozzon – ne legyen törött, ne legyen könnyen törhető, ne essen szét darabjaira, éles sarkai ne legyenek, ne lógjon hosszú zsinóron, ne legyen túl nehéz.
- Csecsemő és tipegő korban ne legyen olyan kisméretű, hogy orrba, fülbe, garatba kerülhessen!

Pedagógiai szempontok:

- Minden tevékenységformához legyenek megfelelő játékszerek (manipuláció, konstruálás, utánzó-, szerepjáték, mozgásfejlesztő játék, stb.).
- A játék színe, nagysága, formája keltse fel és tartsa ébren a gyermek érdeklődését.
- Több fajta lehetőségre lehessen felhasználni.
- Legyenek más nemzetek szokásait tükröző játékok.
- Játékválasztásnál legyen szempont a nemek közötti egyenlőség elvének betartása (a kislányoknak is legyen autó, a fiúknak is baba).

Kivitelezése igényes legyen. A fokozott igénybevételnek megfeleljen.

Elhelyezés:

- Nyitott játékpulcon. állandó helyen, gyermekek számára elérhető magasságban.
- Tárolóedényekben (vödrökben, kosarakban, dobozban, tálakban).
- Kisgyermeknevelő által elérhető pulcon (felügyeletet igénylő játékok).

Az alapjátékok minden csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagycsoportos gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak.

A bölcsőde kiszolgáló helységei ((konyha, raktárak, előkészítők, mosoda) is a funkciójuknak megfelelően kialakítottak, berendezésük megfelelő.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK-GONDOZÁSUNK

Bölcsődénk a szakmai programja összeállításában figyelembe vette a „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a szakmai szabályozás legmagasabb szintű dokumentumát, valamint igazodott a városban élő családok helyi igényeihez, valamint a fenntartó elvárásaihoz.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

4.A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜN

A bölcsődei nevelésünk célja, hogy a kisgyermek el sajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelésünk mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő preventív tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó családbarát intézményként, hozzájárulunk a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segíteni a harmonikus fejlődésüket.

Célkitűzéseink

- Egészséges életmódra nevelés, a megfelelő táplálkozás és mozgás fontossága.
- A természet szépségeinek felfedezésében segítség, figyelemfelkeltés mikrokörnyezetünk szépségeire, növény –és állatvilágukra.
- Hagyományörzés megteremtése, ápolása bölcsődénkben, a városi hagyományok felelevenítése, ünnepekre hangolódás.

Ezekkel a legfontosabb témákkal szeretnénk a kisgyermek bölcsődei életét hangulatosabbá, színesebbé, tartalmasabbá tenni, hogy nyitottak és fogékonyak legyenek a külvilág szépségeire, vidám, boldog és tartalmas gyermekkoruk legyen.

4.1. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésünkben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődénk funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelőink feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében a szülők számára lehetővé tesszük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődénk életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Fokozott figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésünkben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelők felelősek a szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő, bölcsődénkben történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetsszerűleg magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelésünk minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a jó szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátiás, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésünkben figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődénkbe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.

A professzionális gondozásunk, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésünkben. Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük az önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

4.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK FELADATAI

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődénk, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód

kialakításában. A kisgyermeknevelőink, mint szakemberek, szaktudásukra, tapasztalataikra építve, a szülők igényeihez igazodva közvetítik a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakembereink feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosításával, az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekszünk az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonunk: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy fejlődési problémákkal küszködő kisgyermek esetében korrekatív lehetőségeket hordoz, az intézmény lehetőségeihez mérten kialakított, a nagymozgások gyakorlásához, különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt fejlesztő szoba, só-szoba, mesefészek.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartásunk magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődénkbe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekszünk az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelőink feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelőink aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelésünk-gondozásunk helyzeteiben a szakember ismereteket nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

4.3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődénkben nincs helye. A bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánpótlás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási igény. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a

többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

Mondóka, ének

A bölcsődei ellátásunk sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődénkben a zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókinccs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődénkben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye.

A kisgyermeknevelőink feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelőink segítik az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését.

A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődénkben: gyöngyfűzés, nyomhagyó eszközök használata, firkalás, gyurmázás, ragasztás, gyúrás, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. Ezeket a kisgyermeknevelők külön tervezik, és készítik elő.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

4.4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

„Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A kisgyermeknevelőink a bölcsődei nevelésünk szakembere, akik személyiségükkel, nevelői attitűdjükkel mintát jelentenek a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődénkben a gyermekcsoportok létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy biztosítjuk, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolja azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

4.5. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló

találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezlet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

4.6. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE

A bölcsődénk kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődék egymás közötti szoros együttműködése.

A kistérségben, a megyében működő bölcsődékkal, a volt regionális módszertani bölcsődével rendszeres, egymást segítő, támogató szakmai kapcsolatot alakítottunk ki.

Bölcsőde és társóvoda kapcsolata

A két intézmény között, olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését.

Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése.. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

Egyéb kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat alakítunk ki mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek / kerülhetnek - Többek között:

- Védőnői Szolgálattal
- Házi Gyermekorvosi Szolgálattal,
- Gyermekjóléti Szolgálattal,

- Óvodákkal,
- Családsegítő Központtal,
- Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat,
- Gyámhatóság,
- Nevelési Tanácsadó,
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal

illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A településen működő mini bölcsődék, családi bölcsődék, gyermekfelügyeletet, játszóházat működtető civil, egyházi szervezetek szakmai segítése, és együttműködése is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

4.7. ALAPELLÁTÁSON TÚLI, A CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSAINK

A bölcsődénk az alapellátás mellett családtámogató szolgáltatásokat szervez.

Játszócsoport

A bölcsődénk külön kialakított játszócsoportban, a szülőkkel együtt is fogadja a gyermekeket 9-13 óráig, munkanapokon. A kisgyermeknevelő szerepe megváltozik: ő a háziasszony a csoportban, a gyermekeket kísérőik gondozzák.

A játszócsoport lehetőséget teremt arra, hogy

- szülő és gyermeke kedvező körülmények között játszhasson együtt,
- a gyermekek barátkozhassanak egymással,
- a szülők beszélgethessenek egymással, kicserélhessék tapasztalataikat,
- a szülők tanácsot, segítséget kérjenek a gondozónőtől,
- klubszerű foglalkozások keretében beszélgethessenek a kisgyermeknevelés-gondozás, az egészséges életmód, étkeztetés, stb. területének szakembereivel.

A bensőséges hangulat kialakításához nagyon fontos a létszámhatárok figyelembe vétele.

Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő elfoglaltsága idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét.

Az időszakos gyermekfelügyelet a gyermek számára a szülő által igényelt alkalommal és időtartamban, az e célra kialakított csoportban vagy a bölcsődei ellátást nyújtó bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtható szolgáltatás.

Ha a bölcsődei csoport üres férőhelyein nyújtják a szolgáltatást, a bölcsődei ellátást és az időszakos gyermekfelügyeletet azonos időben igénybe vevő gyermekek száma nem haladhatja meg az ezen rendeletben meghatározott, egy bölcsődei csoportban ellátható gyermekek maximális számát.

A kisgyermeknevelő feladatai, munkarendje a bölcsődei gondozásunk-nevelésünk elvei és az aznapi csoport alapján szervezendő.

Az időszakos bölcsődei elhelyezés igénybevétele esetén is fokozatosan, lehetőleg a szülővel történik a kisgyermek beszoktatása.

Tanácsadás

A bölcsődénkben meghatározott időben, és igény szerint a szakemberek bevonásával biztosítunk tanácsadást az alábbi témákban:

- Gondozási – nevelési témákban.
- Étkezési gondok, diétás étkeztetés esetén, ételbemutatók szervezése.
- Eltérő ütemű fejlődés esetén.

Só-szoba használata

A bölcsődében olyan só terápiás szobát alakítottunk ki, ahol a Himalája Kristály-só gyógyító hatását élvezhetik a gyermekek.

A légúti betegségben szenvedők közérzetét teszi jobbá, életminőségüket javítja jelentősen. Párolgása következtében létrejött klíma megközelíti, de bizonyos értelemben felül is múlja a természetes barlangok hatását és mindenféle helyhez kötöttség nélkül képes megvalósítani, úgymond "helybe vinni" a só-barlangok klímáját. Az így kialakult levegő hozzájárul a jó közérzet, a jó egészségi állapot fenntartásához. Főleg az őszi, téli időszakban ajánlott.

- ***Mocorgó használata*** –a bölcsőde emeletén alakítottuk ki a fejlesztő szobát, ahol lehetőség van nagymozgásos játéktevékenység végzésére, és az egyéni készségeket és képességeket fejlesztő eszközhasználatokra.

Mesefészek használata

A bölcsődénk emeleti nyitott részében alakítottuk ki a gyermekek számára a diafilmvetítés lehetőségét.

A bölcsődés gyermekeknek megfelelő rövid kis filmek vetítése, mesélése nagy élményt jelent. Rendszeresen, beosztás szerint a gyermekek a kisgyermeknevelővel ellátogatnak a mesefészekbe.

A bensőséges hangulat kialakításához nagyon fontos a kisgyermeknevelő felkészültsége.

5.SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK GONDOZÁSA

Megfelelő személyi és tárgyi feltételek megteremtése esetén bölcsődénkbe felvételt nyerhetnek mindazon 0-6 éves korú gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen fogyatékossággal élnek, vagy fejlődésükben oly mértékben visszamaradottak, hogy emiatt speciális bánásmódot, több figyelmet igényelnek, és nem veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét.

6. DOKUMENTÁCIÓ

A bölcsődénk a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezethet.

A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek

enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentációnk vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség ill. a folyamatosság.

A dokumentációnk készítéséhez alkalmazott módszerek és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel leszünk a kisgyermek fokozott biztonságigényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága).

A dokumentációnk vezetéséhez kérjük a szülők hozzájárulását, a rögzítetteket kérésre a szülőknek megmutatjuk.

A dokumentációnk vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig figyelembe vesszük.

7. ÉLELMEZÉS

A bölcsődei ételmezésünk során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és a felnőtt étkeztetésre vonatkozó elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- élvezhető legyen.

Intézményünkben a korszerű táplálkozás feltételeinek tárgyi, személyi feltételei adottak lesznek. A gyermekek és a felnőttek étkeztetését saját főzőkonyháról biztosítjuk. Igény esetén a gyermekek részére diétás étkezést biztosítunk. Az ételmezésben a HACCP rendszer működtetését és folyamatos felülvizsgálatát megvalósítjuk. 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásait betartjuk.

A FEJLŐDÉS LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE

A jó színvonalú ellátásunkkal szeretnénk megvalósítani, hogy gyermekeink elérjék az óvoda érettségi szintet:

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is,
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára,
- környezete iránt nyitott, érdeklődik minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókinccse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőtellel, gyermekkel,
- a gyermekek többsége szobatiszta.

ELLÁTÁSUNKRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

Nagyon fontos számunkra, hogy a szükséges információk eljussanak az ellátásunkat igénylő családokhoz.

A tájékoztatást széles körben próbáljuk rendszeresen eljuttatni

- az önkormányzat honlapján: www.biatorbagy.hu/polgarmesteri-hivatal-elérhetőségei
- internetes portálokon: biatorbagy.lap.hu
- szórólapokon keresztül - gyermekorvosok, védőnők, gyógyszertárak, boltok, stb.
- helyi újság- Körkép.

ÜNNEPEK

A hagyományok minden közösség életében nagy jelentőségűek. A készülődés, az ünnepi hangulat, majd a rá való emlékezés, sok közös élmény forrása lehet, erősíti az összetartozást, segít az egymásra figyelésben, egymás segítésében, önbizalmuk fokozásában. A hagyományok egy-egy közösség sajátjai, csak rájuk jellemző apró mozzanatokkal, intimitással bírnak. Így hagyomány lehet, hogy, megünnepeljük egymás **születésnapját, névnapját**; hogy reggel közös együttlétben számolunk be az eseményekről, hogy szülőikkel közös délutánokat szervezünk az ünnepkörökhöz kapcsolódva.

Minden évben a **Mikulás** is ellátogat hozzánk.

Karácsony előtt közösen **sütünk mézeskalácsot** a gyerekekkel, majd a kisült süteményeket egy alkotó délutánon szüleikkel közösen díszíthetik cukormázzal, magokkal, aszalt gyümölcsökkel. A munka általában nagyon jó hangulatban folyik, és természetesen közben mindent meg is lehet kóstolni. Az elkészült és megmaradt mézeskalácsokat pedig mindenki hazaviheti.

Húsvét előtt tojásfestésre várjuk a vállalkozó kedvű szülőket, hiszen ilyenkor a gyerekek az ujjukkal vagy ecsettel dolgozhatnak, és ez természetesen nyomot hagy a ruháikon is. Festés közben a gyerekek gyakorolják a locsoló verseket, és közösen énekeljük a nyuszis dalocskákat.

Gyermeknap alkalmából a gyerekeknek, szüleiknek, testvéreiknek, nagyszüleiknek, vidám délutánt szervezünk egy alapítvány segítségével. Mindig nagy sikere van az ugráló-várnak, és az akkumulátoros motoroknak, de nagyon élvezik az arcfestést, a közös táncot, az ügyességi tornát, a gyurmázást, nyomdázást, ragasztást, gyöngyfüzést is. Mindenki jól érezheti magát, sok nevetést, játékot és aktív részvételt tapasztalunk.

NAPIRENDÜNK

- 6:00 – 8:00** - Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték
- 8:00 – 8:30** - Reggeli
- 8:30 – 10:00** - Játék szobában, játszókertben
- 10:00** - Tízórai
- 10:00 – 11:30** - Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat
- 11:30 – 12:15** - Ebéd
- 12:15 – 15:00** - Alvás, fürdőszoba használat
- 15:00 – 15:30** - Uzsonna
- 15:30 – 18:00** - Játék, folyamatos hazaadás

Évszakokra bontva tervezzük meg programunkat.

TAVASZ

Séta a tavaszi kertben, ismerkedés a tavaszi virágokkal, rügyező fákkal. Tavaszi hangulat megjelenése a dekorációkban, a kreatív játékokban – festés, gyurmázás, ragasztás, stb. Évszakoknak megfelelő mondókák, dalok, mesék, versek megismertetése. Virágok a csoportban. Gyümölcsök, zöldségek a csoportban.

Húsvéti készülődés, kifújtt tojások festése, papírlapon tojásfestés, ragasztás, stb. a gyermekekkel. Mese, mondóka, vers a nyusziról. Alkalomhoz illő díszítés. Ünnepvárás.

Anyák napi készülődés. Ajándék készítése a gyermekekkel, virágok festése, ragasztása, gyurma szárazvirággal, termésekkel történő díszítése. Vers, mondóka, ének.

NYÁR

Gyermeknap családi délutánra készülődés. Díszítés. Ajándékkészítés a gyermekeknek. Mese, mondóka, ének kapcsolódása. Zöldség, gyümölcsök a csoportban.

Óvodalátogatás.

Nyári játék a kertben reggel, délelőtt délután. Pancsolás.

ŐSZ

Ismerkedés a természettel, környezettel, az őszi gyümölcsökkel. Játék az őszi termésekkel, gesztenye, falevélgyűjtés, ujjfestés, falevélpréselés, levélfestés az őszi színekkel. Só-liszt gyurmadíszítés termésekkel. Vers, mondóka, ének, mese. Őszi hangulat megjelenítése a dekorációban, felhasználva a gyermekek alkotásait. Gyümölcsök a csoportban.

TÉL

Várjuk a Mikulást, dekoráció készítése az alkalomnak megfelelően, gyermek mikulás ruhák készítése, téli versek, mondókák dalok, ünnepvárás. Festés ujjal, ecsettel Mikulás zsákja, csizmája kifestése közösen a gyermekekkel nagy és kisméretű papíron.

Adventi készülődés, díszítés a szülők, nagyszülők bevonásával ünnepvárás. Díszek készítése, mézeskalácssütés. Ének, vers, mese, mondóka, zene alkalomhoz illően.

Játék a téli, havas kertben, ismerkedés a hóval, hólapátolás, hóember, hógolyókészítés, stb. Hópelyhek festése parafa dugóval, stb. Dekoráció készítése. Madarak etetése. Madáretető készítése. Készülődés a farsangra, papírhajtogatás, álarc estés, ragasztás, stb. dekorációkészítés. Délelőtt farsangi multság. Gyümölcsök, zöldségek a csoportban.

ÜNNEPEINK:

Húsvét, Karácsony – készülődés az ünnepre, ünnepvárás, hangulatkeltés

Anyák napja- ajándék készítés a gyermekek bevonásával

Születésnapok – egyéni megemlékezés, apró ajándék

Gyermek nap, Mikulás - közös családi délután a szülőkkel, nagyszülőkkel.

8. ÉRDEKVÉDELEM

A szülő joga, hogy

- megválassza az intézményt, amelyre gyermeke gondozását, nevelését bízta,
- megismerje a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a gondozási - nevelési elveket,
- a bölcsőde működését illetően mondjon véleményt, tegyen javaslatot,
- megismerje a gyermek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat,

A szülő kötelessége, hogy

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel, intézményekkel együttműködjön.
- betartsa az intézmény Házirendjét.

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartásuk, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön.

Az érdekképviselői fórum

- Az intézményi jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekvédelme.

Az érdekképviselői fórum feladata

- Megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat.
- Dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben.
- Intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.
- Véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben az intézmény vezetőjének.
- Javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, valamint az abból származó bevételek felhasználásáról.
- Egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál.

Az érdekképviselői fórum szavazati jogú választott tagjai:

- Az intézményt fenntartó képviselői.
- Az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői.
- Az intézmény dolgozóinak képviselői.

Az érdekképviselői fórum elnöke

- Az érdekképviselői fórum elnökét a választott tagok maguk közül választják.
- Az elnök a napirend megjelölésével hívja össze és vezeti az üléseket, gondoskodik az érintett személyek értesítéséről.

A fórum ülése

- Kötelező összehívni az ülést, ha az ellátásban részesülő vagy törvényes képviselője, hozzátartozója panaszra kivizsgálását kéri, annak előterjesztésétől számított 8 napon belül.
- Kötelező összehívni az ülést a fórum bármely tagjának szóbeli vagy írásbeli javaslatára. A javaslatnak tartalmaznia kell a megtárgyalandó napirendet.
- Az ülésen elhangzottakról jegyzőkönyvet kell készíteni, amely összefoglalóan tartalmazza az ott megfogalmazott lényeges megállapításokat, javaslatokat, véleményeket.
- A jegyzőkönyvet a fórum tagjai írják alá.

Jogorvoslat

A gyermekek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén.

Az intézmény vezetője illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról 15 napon belül. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a megyei gyámhivatalhoz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviseleti fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

Az érdekképviseleti fórum tagságának megszűnése:

- a tag lemondásával ill. halálával,
- a tag visszahívásával,
- az intézményi jogviszony megszűnésével.

9. ALAPÍTVÁNYUNK

BIATORBÁGYI GÓLYAFÉSZEK BÖLCSŐDE GYERMEKEIÉRT ALAPÍTVÁNY

2051 Biatorbágy, Szent István u. 2.

Adószám: **18521573-1-13**

K&H Bank

10403208-50526690-56491015

Bízunk benne, hogy a szakmai programunk megvalósítása segíteni fog abban, hogy a bölcsődei alapelvek érvényesülése mellett kibontakozhasson a sokszínű bölcsődei gyakorlat, mely az életkori sajátosságokat figyelembe véve biztosítja a gyermekek sokoldalú fejlődését. A bölcsőde, mint intézmény meg tudja őrizni a korosztálynak megfelelő elvi és módszertani sajátosságokat, gyermekközpontú szemléletét, a mértékletességet. Ugyanakkor továbbra is biztosítani tudjuk a jó színvonalú bölcsődei ellátást.

*„Mindenik embernek a lelkében dal van
és a saját lelkét hallja minden dalban.
És akinek szép lelkében az ének
Az hallja a másik énekét is szépnek.”
/Babits Mihály/*

10. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT

**Ezen szakmai programot Biatorbágy Város Önkormányzat
GÓLYAFÉSZEK BÖLCSŐDE
részére
2017-2021-ig terjedő időszakra készítettük.**

A szakmai program visszavonásig érvényes.

A Szakmai Programot a Biatorbágy Önkormányzata Képviselő Testülete 2016. ....
elfogadta.

A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról az intézményvezetője gondoskodik.

Biatorbágy, 2016. ....

Regős Zoltánné
Bölcsődevezető

MELLÉKLETEK

Biatorbágy Város Önkormányzat

Gólyafészek bölcsőde

2051. Biatorbágy, szent István u. 2.

Tel: 06 23 820-100 Fax: 06 23 820-900

E-mail: regos.zoltanne@bolcsode.biatorbagy.hu

Felvételi könyv száma: /2016.

MEGÁLLAPODÁS

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 32.§.
(7) bekezdésben foglaltakra hivatkozva

mely létrejött Biatorbágy Város Önkormányzat Gólyafészek Bölcsőde, mint a gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Szülő (törvényes képviselő) adatai:

Név:

Születési név:

Anyja neve:

Lakcíme:

Gyermek adatai:

Név:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Lakcíme:

TAJ szám:

I. A bölcsődei ellátás

Jogi szabályozás:

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 36 § (1) bekezdése alapján „bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, ill. annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti”.

1. A bölcsődei ellátás időtartama:

a) határozott

b) határozatlan

2. A bölcsődei ellátás kezdetének időpontja: 20.....év.....hó.....nap

3. A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek számára az alábbiakat biztosítja:

- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítése, a fejlődés és a szocializáció segítése,
- napi négyeszeri (orvos által ellenőrzött, az életkornak megfelelő) étkezés,
- a fejlődéshez szükséges egészséges, biztonságos és esztétikus környezet,
- egészségvédelem egészségnevelés, kulturhygiénés szokások kialakulásának segítése,
- állandóság (saját gondozónő rendszer), egyéni bánásmód,

- időjárástól függően napi lehetőség a szabad levegőn való játékra, alvásra
- az egyéni ruhanemű kivételével, a textíliával történő ellátás,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítása,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközök,
- rendszeres orvosi felügyelet, óvodai életre való felkészítés.

4. A bölcsőde a szülő számára az alábbiakat biztosítja:

- a házirend megismerése,
- adaptációhoz szükséges idő és feltételek,
- tájékoztatás a gyermekével napközben történő eseményekről,
- rendszeres betekintés a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba (üzenőfüzet),
- szülői értekezlet, egyéni és csoportos beszélgetés kisgyermeknevelővel, vezetővel,
- tájékoztatók, étrendek megismerése.

5. A bölcsődei ellátás megszűnik:

- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a bölcsődei gondozási-nevelési év végéhez ért, vagy a harmadik életév beöltését követő december 31. után, valamint a Gyvt. 42.§ (1) alapján a gyermek 4. életévének betöltését követő augusztus 31.
- ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni, vagy az ellátás megszüntetését kéri,
- ha a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, ill. magatartása veszélyezteti a többi gyermek egészségét.

5.1. A bölcsődei ellátás megszűnésének időpontja: 20....év.....hó.....nap

5.2. A bölcsődei megszűnés okai:

- óvodába ment
- betegség miatt
- elköltözött
- egyéb .....

II. A személyi térítési díj megállapításáról és megfizetéséről

1. A szülő köteles a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján vezetett intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni, és nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

2. A szülő köteles a Gyvt. 148.§ (1)-(3), valamint (5) bekezdése alapján az intézményi ellátásért térítési díjat kell fizetni.

2. A Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő – testületének az élelmezési nyersanyagnormákról, és a fizetendő térítési díjakról szóló 13/2008. (10.03) Ör. sz. rendelet szerint a bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezés intézményi térítési díja naponta 477,- Ft.

3. A gondozásra vonatkozó intézményi térítési díjról Biatorbágy Város Önkormányzata Képviselő – testületének az egyes gyermekjóléti ellátásokról szóló 8/2009. (10.30.) Ör. számú rendelete rendelkezik

4. A bölcsődei étkezésért fizetendő térítési díjat a szülő vagy a törvényes képviselő köteles megfizetni. A személyi térítési díj meghatározásához szükséges dokumentumokat és a díjfizetési kedvezményeket a kedvezményre való jogosultságot igazoló okirat bemutatása utáni munkanapon tudjuk érvényesíteni (MÁK igazolás, illetve szakorvosi és szakértői bizottsági igazolás, 3 vagy több gyermeket nevelők nyilatkozata, rendszeres gyermekvédelmi támogatásról szóló határozat).

III. A tájékoztatási kötelezettségről

1. Az ellátását végző köteles a személyes gondoskodást nyújtó ellátás esetén az ellátás megkezdésekor az ellátásra jogosult gyermeket és törvényes képviselőjét, illetve a fiatal felnőttet tájékoztatni a Gyvt. 33.§. (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel.
2. Az érdekvédelemmel kapcsolatos szabályokról a Gyvt. 35-36. paragrafusára rendelkezik.
2. A szülő a megállapodásban foglalt, az intézmény részéről fennálló kötelezettségek elmulasztása esetén panaszával a bölcsődevezetőhöz, az intézményvezetőhöz, valamint a fenntartó Önkormányzat Jegyzőjéhez fordulhat.

IV. A hozzájáruló nyilatkozatokról

1. Hozzájárulok és engedélyezem, hogy gyermekemről az intézményben készített fotókat és videofelvételeket a bölcsőde szakmai anyagaiban (Szakmai Program, tájékoztató, faliújság, szakmai előadások, konferenciák, honlapon, kiadványokon, szakmai filmekben, stb.) felhasználhassa, és nyilvánosságra hozhassa.

Igen

Nem

3. Hozzájárulok és engedélyezem, hogy gyermekem részt vegyen a Dr. Vass Miklós Alapítvány által biztosított előzetes szűrőprogramban.

4. Hozzájárulok és engedélyezem, hogy gyermekem részt vegyen a Dr. Vass Miklós Alapítvány által biztosított korai fejlesztésen és prevenció tanácsadásokon. Az ehhez kapcsolódó megbízási szerződés a megállapodás 5. számú melléklete.

5. Nem járulok hozzá, hogy gyermekem részt vegyen a Dr. Vass Miklós Alapítvány által biztosított korai fejlesztés és prevenció tanácsadásokon.

5. Intézményünk a szociális háló tagjai között csatlakozott a Dr. Vass Miklós Alapítvány által szervezett korai fejlesztés támogatásához. Az Alapítvány és a Fenntartó között 2016. március.... napján aláírt együttműködési szerződés van hatályban.

A megállapodás mellékletét képezi: 1 db tájékoztató, 1 db házirend, 1. db. hozzájáruló nyilatkozat a korai fejlesztésben való részvételhez, 1db Gyvt. tájékoztató a 33, 35-36.§-ban foglaltakról.

Biatorbágy, 2016. év ..... hó ..... nap

.....
Szülő/gondviselő

Ph. ....
*Regős Zoltáné
intézményvezető*

A megállapodás 1.sz melléklete:

1. melléklet a 190/2015. (VII. 20.) Korm. rendelethez, 6. melléklet a 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelethez

NYILATKOZAT

gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez bölcsődei ellátás és óvodai nevelés esetén

1. Alulírott

születési név: _____
születési hely, idő _____, _____._____._____.
anyja neve: _____

_____ szám alatti lakos, mint a
1.1. _____ nevű gyermek

születési hely, idő _____, _____._____._____. anyja neve: _____

1.2. _____ nevű gyermek

születési hely, idő _____, _____._____._____. anyja neve: _____ *

1.3. _____ nevű gyermek

születési hely, idő _____, _____._____._____. anyja neve: _____ *

szülője/más törvényes képviselője/gondviselője (a megfelelő aláhúzendó)

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti
gyermekétkeztetési normatív kedvezmény igénybevételét az alábbi jogcím alapján kérem, mivel a
gyermek(ek):**

a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül

..... év ..... hónap ..... napjától,

b) tartósan beteg vagy fogyatékos,

c) családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

d) családjában három vagy több gyermeket nevelnek,***

e) nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság, vagy _____

f) családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező
legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészség-
biztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.

2. Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a közölt adatok a valóságnak megfelelnek, egyúttal hozzájárulok a kérelemben szereplő adatoknak a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez történő felhasználásához.

Dátum: .....

.....

az ellátást igénybe vevő
(szülő, más törvényes képviselő, nevelésbe vett gyermek
esetén az ellátást nyújtó nevelőszülő, intézményvezető)
aláírása

* A pont csak akkor töltendő, ha az ugyanazon intézménybe járó több gyermeke után ugyanazon jogcímen igényli a szülő/más törvényes képviselő/gondviselő a normatív kedvezményt. Ha különbözik a jogcím, gyermekenként külön nyilatkozatot kell kitölteni. A gyermekek számának megfelelően a sorok értelemszerűen bővíthetők.

** A megfelelő pont jelölendő! Az f) pont kizárólag abban az esetben jelölhető, amennyiben az ellátást igénybe vevő gyermek az a)–e) pontok szerinti feltételek egyikének sem felel meg.

*** A gyermekek számának meghatározásánál figyelembe veendő gyermekek köre: Az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező 18 éven aluli gyermek; a 25 évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló gyermek és életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermek, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermek, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermek és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőtt.

Tájékoztató a nyilatkozat kitöltéséhez

A jövedelemszámítás szabályai (Arra az esetre vonatkozik, ha a kötelezett a kedvezményt a Nyilatkozat 1. pont f) alpontjában foglaltak alapján kívánja igénybe venni.)

1. A feltétel csak bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek esetén alapozza meg a normatív kedvezményre való jogosultságot, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér nettó összegének 130%-át.

2. A nyilatkozat megtételekor figyelembe veendő személyek köre: a kérelem benyújtásának időpontjában közös háztartásban élő családtagként kell figyelembe venni az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

2.1. szülőt, a szülő házastársát vagy élettársát,

2.2. a tizennyolc éven aluli gyermeket, a huszonöt évesnél fiatalabb, köznevelési intézményben nappali rendszerű oktatásban részt vevő vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben tanuló gyermeket és életkortól függetlenül a tartósan beteg vagy súlyos fogyatékos gyermeket, kivéve a nevelőszülőnél ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermeket, valamint a nevelőszülőnél elhelyezett nevelésbe vett gyermeket és utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttet,

2.3. a 2.1. és 2.2. alpontba nem tartozó, a Polgári Törvénykönyv családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokont.

3. A nyilatkozat megtételekor figyelembe veendő jövedelem: a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, továbbá az a bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni. Így különösen:

3.1. munkaviszonyból, munkavégzésre/foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyból származó jövedelem és táppénz,

3.2. társas és egyéni vállalkozásból, östermelői, illetve szellemi és más önálló tevékenységből származó jövedelem,

3.3. nyugellátás, megváltozott munkaképességű személyek ellátásai (például rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás), nyugdíjszerű ellátások (például korhatár előtti ellátás),

3.4. a gyermek ellátásához és gondozásához kapcsolódó támogatások [különösen: csecsemőgondozási díj (CSED), gyermekgondozási díj (GYED), gyermekgondozási segély (GYES), gyermeknevelési támogatás (GYET), családi pótlék, gyermektartásdíj, árvaellátás],

3.5. önkormányzat, járási hivatal és az állami foglalkoztatási szerv által folyósított rendszeres pénzbeli ellátások (különösen: foglalkoztatást helyettesítő támogatás, ápolási díj, időskorúak járadéka, álláskeresési támogatás),

3.6. egyéb jövedelem (különösen: kapott tartás-, ösztöndíj, értékpapírból származó jövedelem, kis összegű kifizetések stb.).

4. A jövedelmi adatok alatt havi nettó jövedelmet kell érteni.

5. Rendszeres jövedelem esetén a nyilatkozat benyújtását megelőző hónapban kapott összeget, míg nem rendszeres jövedelem, illetve vállalkozásból, östermelésből származó jövedelem esetén a nyilatkozat benyújtását megelőző tizenkét hónap alatt kapott összeg egy havi átlagát kell együttesen figyelembe venni.

6. A családtag által fizetett tartásdíj összegét jövedelemcsökkentő tényezőként kell figyelembe venni.

7. Nem minősül jövedelemnek, így a jövedelembe sem kell beszámítani a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1a) bekezdése szerinti ellátásokat, így különösen a rendkívüli települési támogatást, a lakásfenntartási támogatást, az adósságcsökkentési támogatást, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében nyújtott

támogatást és pótlékot, a gyermekvédelmi nevelőszülők számára fizetett nevelési díjat és külön ellátmányt, az anyasági támogatást, a súlyos mozgáskorlátozott személyek pénzügyi közlekedési kedvezményeit, a vakok személyi járadékát és a fogyatékosági támogatást. Nem minősül jövedelemnek továbbá az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatás, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény alapján történő munkavégzés révén szerzett bevétel, továbbá a természetes személyek között az adórendszeren kívüli keresettel járó foglalkoztatásra vonatkozó rendelkezések alapján háztartási munkára létesített munkavégzésre irányuló jogviszony keretében történő munkavégzésnek (háztartási munka) a havi ellenértéke.

8. A nyilatkozat benyújtását megelőzően megszűnt jövedelmet figyelmen kívül kell hagyni.

9. A családban az egy főre jutó havi jövedelem összegének kiszámítása: a család összes nettó jövedelme [a 2. pont szerinti személyek 3. pont szerinti jövedelmének együttes összege] csökkentve a fizetett gyermektartásdíj összegével, majd osztva a jövedelemszámításnál figyelembe veendő személyek számával [2. pont].

Biatorbágy Város Önkormányzat

Gólyafészek bölcsőde

2051. Biatorbágy, szent István u. 2.

Tel: 06 23 820-100 Fax: 06 23 820-900

E-mail: regos.zoltanne@bolcsode.biatorbagy.hu

A megállapodás 2. sz. melléklete:

GYERMEKÉTKEZTETÉSRE ÉS GONDOZÁSRA A SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁSA

Tisztelt Szülő!

Gyermeke neve:

Születési helye, ideje:

Biatorbágy Város Önkormányzat

- Gólyafészek Bölcsőde – 2051 Biatorbágy, Szent István u. 2. *

gondozottjának a **gyermekétkeztetésre** vonatkozó **személyi térítési díját** a 13/2008.(10.03) Ör. számú rendelet alapján az alábbi összegben állapítom meg:

- ingyenes, napi 0,00 Ft *
- 100% -os, napi 477,00 Ft *

gondozottjának a **gondozásra** vonatkozó **személyi térítési díját** a 8/2009. (10.30.) Ör. számú rendelet alapján sávosan, az alábbi összegben állapítom meg:

- egy főre eső nettó jövedelem 0-39.000 Ft-ig, napi 0,00 Ft *
- egy főre eső nettó jövedelem meghaladja a 39.000 Ft-ot, akkor a napi gondozási díj az egy főre eső nettó jövedelem és a 39.000 Ft különbözetének 1%-a, napi 0,00 Ft *
- maximum, napi 1000,00 Ft *

Érvényes 2012.IV.28-tól, visszavonásig

Gyvt. 148.§ (3) Az intézményvezető a kötelezettet írásban tájékoztatja a személyi térítési díj összegéről.

Biatorbágy, 2016.

Bölcsődevezető

A személyi térítési díjak összegéről a tájékoztatást megkaptam.

A személyi térítési díjak befizetését, minden hónapban határidőre teljesítem:

- átutalással *
- csekken történő befizetéssel *

Biatorbágy, 2016.

Szülő aláírása

* A kívánt rész aláhúzandó!

Biatorbágy Város Önkormányzat

Gólyafészek bölcsőde

2051. Biatorbágy, szent István u. 2.

Tel: 06 23 820-100 Fax: 06 23 820-900

E-mail: regos.zoltanne@bolcsode.biatorbagy.hu

A megállapodás 3. sz. melléklete:

BÖLCSŐDE HÁZIRENDJE

1. A bölcsőde nyitvatartási ideje: munkanapokon 6.00 –18.00 óráig tart.
2. A bölcsődébe naponta reggel 6 - 8 óráig fogadja az érkező gyermekeket. Kérjük, hogy 8 - 8.30 között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek. A gyermek hazavitelére délután 18 óráig van lehetőség.
3. A gyermekek gondozása – nevelése a bölcsőde szakmai programjában megfogalmazottak és az 1. sz. melléklet szerinti napirend alapján történik.
4. A bölcsődéből a gyermekeket csak a szülő vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 14 éves kor alatti kiskorú e feladattal nem bízható meg.
5. Bölcsődéből távozáskor, miután a szülő gyermekét átvette, a bölcsőde egész területén a szülő viseli a teljes felelősséget gyermeke iránt.
6. A bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön zárható szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényekben, mert a bölcsődében hagyott, ill. a gyermekén lévő, vagy hozott tárgyakért felelősséget vállalni nem tudunk.
7. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas (37,5 °C és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek a bölcsődét nem látogathatja. A családban előforduló fertőző betegségekről a bölcsődét értesíteni kell. Ha a gyermek gyógyszert, vagy gyógyhatású készítményt kap arról a szülő írásban köteles tájékoztatni a gyermeke kisgyermeknevelőjét.
8. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám. Kérjük, hogy az ilyen esetben minél előbb gondoskodjanak a gyermek hazaviteléről, illetve orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a mielőbbi gyógyulás esélyeit.
9. Betegség miatt hiányzó gyermeket, csak (Egészséges közösségbe mehet.) orvosi igazolással tudjuk fogadni. A megtörtént kötelező védőoltásokról folyamatosan kérjük a tájékoztatást.
10. Az üzenő füzetbe történő bejegyzéseiket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a gyermek fejlődésére, vagy otthoni eseményekre vonatkoznak.

11. Ha a szülő gyermekét betegség, vagy más ok miatt nem hozza bölcsődébe, az intézmény vezetőjénél köteles bejelenti a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.
Az előző nap 9 óráig történő lemondást, a bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére tudjuk figyelembe venni, erre az időszakra mentesül a szülő, a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj fizetésének kötelezettsége alól.
12. Kérjük, hogy az étkezési és a gondozási személyi térítési díjat minden hónapban 10-ig pontosan fizessék. Ennek elmulasztása esetén a gyermeket a határnapot követően nem tudjuk fogadni!
13. A fenntartó a bölcsődei ellátás keretében nyújtott sávosan meghatározott térítési díjat állapított meg.
14. A bölcsőde területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás szigorúan tilos!
15. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen kérjük tárolni.
16. A bölcsődében április 21-e, vagy az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. A szülőket március 1-jéig tájékoztatni kell a nevelés-gondozás nélküli munkanapról és a nevelés-gondozás nélküli munkanapon a gyermek felügyelete és az étkeztetés biztosítása iránti igény bejelentésének lehetőségéről.
17. A bölcsőde a hivatalos törvény által biztosított ünnepnapokon zárva tart. A nyári és a téli zárásokat, a szülők igényeihez igazodva, a fenntartó állapítja meg, melyről a szülőket minden év március 1-ig tájékoztatjuk. A nyári zárás 2 hét, a téli zárás 1 hét, ezen időszakokra igény szerint ügyeletes ellátást biztosítunk.
18. Szülői Fórumot működtetünk a gyermek és szülői jogok képviselője érdekében.

Biatorbágy, 2016.

Bölcsődevezető

Biatorbágy Város Önkormányzat

Gólyafészek bölcsőde

2051. Biatorbágy, szent István u. 2.

Tel: 06 23 820-100 Fax: 06 23 820-900

E-mail: regos.zoltanne@bolcsode.biatorbagy.hu

A megállapodás 4. sz. melléklete:

Napirend

- 6:00 – 8:00** - Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabadjáték
- 8:00 – 8:30** - Reggeli
- 8:30 – 10:00** - Játék szobában, játszókertben
- 10:00** - Tízórai
- 10:00 – 11:30** - Játék játszókertben, szobában, fürdőszoba használat
- 11:30 – 12:15** - Ebéd
- 12:15 – 15:00** - Alvás, fürdőszoba használat
- 15:00 – 15:30** - Uzsonna
- 15:30 – 18:00** - Játék, folyamatos hazaadás

Biatorbágy Város Önkormányzat

Gólyafészek bölcsőde

2051. Biatorbágy, szent István u. 2.

Tel: 06 23 820-100 Fax: 06 23 820-900

E-mail: regos.zoltanne@bolcsode.biatorbagy.hu

A megállapodás 5/a. sz. melléklete:

Megbízási szerződés

amely létrejött egyfelől:

Cég neve: **Gólyafészek Bölcsőde** Intézményét

Képviseli: **Regős Zoltánné**

Cég címe: **2051 Biatorbágy Szent István utca 2.**

továbbiakban, mint **Megbízó** másfelől:

Cég neve: **Dr. Vass Miklós Alapítvány**

Képviseli: **Surányi Kornél**

Cég címe: **2051. Biatorbágy Arany János u. 1.**

továbbiakban, mint **Megbízott**

között, **korai fejlesztés és prevenció tanácsadás feladat ellátásra** az alábbi feltételekkel:

A szerződő felek megállapítják, hogy a Megbízó a korai fejlesztésre szoruló gyermekek ellátásáról és prevenció tanácsadásáról jelen megbízási keretei között kíván gondoskodni.

Jelen szerződés alapján igénybe vehető szolgáltatások a korai fejlesztést biztosító ellátások. A gyógypedagógiai tanácsadást, korai fejlesztést, gyógypedagógus vezetésével korai fejlesztésben jártas szakember végzi. A Megbízott kötelezettséget vállal arra, hogy a megállapodás alapján az erre rászoruló gyermekek részére **biztosítja a korai szűrést a fejlesztés érdekében előre egyeztetett időpontban**, valamint a Megbízó részére **prevenció tanácsadást végez**.

A Megbízó biztosítja az ellátáshoz a megfelelő feltételeket. A feladat ellátásához szükséges dokumentumokat, a feladat ellátására alkalmas helységet, valamint azon eszközök használatát, mely életkor specifikusan a csoportszobákban fellelhetők.

A szerződés ideje 2016. május 02-től -december 31-ig.

Komplex korai fejlesztés egyéni felmérés alapján, gyógypedagógus vezetésével, korai fejlesztésben jártas pedagógus közreműködésével történik. A kognitív képességek a mozgás, valamint a kommunikáció fejlesztése alapfeladatként a komplex fejlesztés részeként kerül megvalósításra. Az egyes bölcsődei csoportokban a gondozónők jelzése alapján megfigyelés és prevenció tanácsadás történik a hatékony személyiségfejlődés érdekében.

A szerződő felek a szerződést jelenleg **8 hónapos időtartamra** kötik 0-5 éves korú korai fejlesztést igénylő, gyermekek fejlesztésének érdekében, valamint prevenciós tanácsadásra. Szerződő felek megállapodnak abban, hogy az elvégzendő tevékenységekről minden hónapban egyeztetést folytatnak.

Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy a szerződés teljesítése során a jóhiszeműség és a tisztesség követelményeinek megfelelően, kölcsönösen együttműködnek. Ennek megfelelően időben tájékoztatják egymást nem csupán a jelen megállapodásban foglaltak teljesítéséről, hanem minden olyan számottevő kérdésről, amely a szerződés teljesítésére kihatással lehet.

Jelen szerződés módosítása Felek közös akaratából kizárólag írásban lehetséges.

A jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk., Mt. rendelkezései irányadók. Felek megállapodnak, hogy a köztük felmerülő esetleg vitás kérdéseket elsődlegesen békés úton, tárgyalással intézik el.

Felek megállapodnak, hogy jelen szerződést kizárólag rendkívüli felmondással jogosultak megszüntetni.

Biatorbágy, 2016. május 02.

.....
Regős Zoltánné

Bölcsődevezető

.....
Dr. Vass Miklós Alapítvány

Elnök

NYILATKOZAT

Alulírott ..... (Szülő/Gondviselő) és .....
(Szülő/Gondviselő) (mindketten: .....szám alatti
lakosok) mint a ..... gyermekünk (szül.helye/ideje:
.....; anyja neve: .....; lakcíme:
.....) törvényes képviselői a jelen nyilatkozat
aláírásával ezúton

h o z z á j á r u l u n k

ahhoz, hogy gyermekünk bölcsődei ellátása során a gyermek korai fejlesztése és gondozása céljából együttműködjön a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. Ennek keretében a pedagógiai szakszolgálat feladata a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás, amely felöleli a komplex koragyermekkorai intervenciót és prevenciót, azaz a gyermek fejlődésének elősegítését. A korai fejlesztés és gondozás tevékenységei¹: a komplex gyógypedagógiai fejlesztés, tanácsadás, a társas, a kommunikációs és nyelvi készségek fejlesztése, a mozgásfejlesztés, melynek érdekében esetenként szakértői bizottság elé utalás szükséges.

Gyermekünk testi-szellemi fejlődésének elősegítése érdekében -fentiekre is tekintettel- hozzájárulunk a gyermek pedagógiai szakszolgálati intézmény szakemberei által történő megfigyeléshez, illetve együttműködési készségünket fejezzük ki a velük és valamennyi, a jelen eljárással összefüggő hatóságokkal való kapcsolattartás vonatkozásában².

Biatorbágy, 2016.....

.....

Szülő/Gondviselő

Szülő/Gondviselő

Előttünk, mint tanúk előtt:

1.).....
név

2.).....
név

.....
lakcím

.....
lakcím

---

¹ a 15/2003. EMMI rendelet 4.§ alapján

² a gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. törvény 12.§ (4) bekezdés alapján

SZMSZ

Biatorbágy Város Önkormányzat
Polgármesteri Hivatal
2051 Biatorbágy, Baross Gábor u. 2/a.

Lengyel Anita részére
lengyel.anita@biatorbagy.hu

A szakértő neve: **VOKONY ÉVA**
gyermek napközbeni ellátása szakértő
06-30-859-993, vokony@gmail.com

Az Országos Gyermekvédelmi Szakértői névjegyzékbe BE-GYN/127/2003., Gy-68/2013. számon vagyok nyilvántartva.

Tárgy: Gólyafészek Bölcsőde átszervezésére szakértői javaslat

2017.01.01-től Biatorbágy Város Önkormányzata átveszi a működtetését az Egészségház földszintjén működő 2 családi napközinek. A jelenlegi működtető a Premontrei Női Kanonokrend Zsámbék.

Gólyafészek 72 fh + játszócsoporttal működik jelenleg.

Hosszútávú megoldás leghatékonyabban csak a bölcsőde bővítésével valósulhat meg.

A jelenlegi bölcsődei épület egy gondozási egységgel (2 csoportszoba, fürdőszoba átadó történő bővítése. Ehhez a bölcsőde konyha, mosoda kapacitása is elegendő lenne. Pályázati források bevonása szükséges.

Rövidtávú megoldásként (1-2 évre) a jelenlegi Gólyafészek Bölcsőde 72 férőhelyszámának növelésével.

Jelenleg a 6 csoport x 12 férőhellyel működik = 72 férőhely

Férőhelyszám növelés 6 csoport x 14 férőhellyel = 84 férőhely

Ennek jogszabályi lehetősége:

15/1998.(IV.30.) NM rendelet - 2017.01.01-től hatályos

46. § (1) A bölcsődében **egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét** gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b) sajátos nevelési igényű gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb **tizennégy gyermek nevelhető, gondozható.**

Ennek a veszélye, hogy mindaddig 12 gyermek vehető fel abba a gyermekcsoportba, ahol akár 1 fő, 2 éven aluli gyermekeket látnak el.

Az új gyermekek felvételekor egy csoportba kerülnek a két év alatti gyermekek, de az nem tervezhető, hogy milyen korosztály kéri a felvételt.

A férőhely szám növeléséhez a személyi feltételek adottak.

Viszont a magasabb gyermeklétszám, három fő kisgyermeknevelő főiskolai képzésen való részvétele, az esetleges betegségek miatti hiányzás, csak helyettesítéssel oldható meg.

Erre 2016. szeptember, október, november hónapra 3 hó x 100.000 Ft és járulékai összeg szükséges.

Tárgyi feltételek

Jogszabályi változás történt 2016.III.24-én, módosították a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletet, mely hatályos 2017.01.01-től:

A bölcsődékre vonatkozó kötelező helységi lista, az eszközlista, személyi, tárgyi feltételek az alábbi jogszabályban találhatóak:

- *15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (10.sz. melléklet: Bölcsődei nevelés, gondozás Országos Alapprogramja, 11.sz. melléklet: Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről felszereléséről)*

41. § (1) A bölcsődei ellátás keretén belül a nevelés és a gondozás a 10. mellékletben meghatározott **Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja** alapján folyik.

(2) A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja alapján a bölcsődei ellátást biztosító intézmény, szolgáltató **helyi szakmai programot** készít.

(3) A bölcsődei ellátáshoz szükséges, **kötelezően biztosítandó eszközök és felszerelések jegyzékét** (a továbbiakban: felszerelési jegyzék) a 11. melléklet tartalmazza.

(4) A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítani kell

a) a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen

- aa)** a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- ab)** a felszerelési jegyzékben az adott ellátási forma tekintetében meghatározott textíliát, bútorzatot, egyéb eszközöket és felszerelést,
- ac)** a játéktevékenység feltételeit,
- ad)** a szabadban való tartózkodás feltételeit; és
- b)** a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő étkeztetést azzal, hogy
- ba)** a bölcsődében és a mini bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani,

2017.01.01-től új szakmai program készítése szükséges.

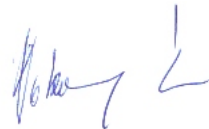
Áttekintettük a bölcsőde meglévő készletét, és a jogszabályi változás és a bővítés tükrében az ott felsorolt eszközök beszerzése szükséges.

Az eszközlistát mellékelem.

Kérem az Önkormányzat támogató segítségét.

Tisztelettel:

Biatorbágy, 2016.06.17.

Vokony Éva

gyermek napközbeni ellátása szakértő

BÖLCSŐDE eszközlista			
0	Bútorzat, egyéb berendezés, játék	84 fh bölcsőde	72 fh bölcsőde
0	Megnevezés	Kötelező mennyiség db	Meglévő mennyiség db
1.	bölcsődei fektető, egymásba rakható, görgőkkel - Wesco 8 db sárga, 8 db világoszöld láb szín, 130 x 54 cm méret, cikkszám: 223 142 305	84	72
2.	fa hempergő méret: 140x140x65 cm Cibo	1	0
3.	rácsos fa biztonsági gyermekkapu 7 cm rács távolság W	2	0
4.	elkerített szobasarok+ kapu méret:1 50x150x60 cm W	1	0
5.	szőnyeg- 2 x1,80 m Wesco	6	3
6.	szőnyeg - 1,5 x 2 m, v. 1,5 átm. kör, Wesco	6	3
7.	szőnyeg - autós 1,0 x 0,80m - Diego	6	0
8.	hőmérő - szobai 2, fürdőszobai 2, udvari 2	14	0

9.	gyógyszertár (zárható) méret: 50x40x25cm egy ajtó, fal, 2 polccal	6	0
10.	gyógyszeres szekrény -előírás szerinti felszereléssel - külön lista (lázmérő, körömvágó olló, kullancs csipesz, kötszerek, kúpok, fertőtlenítőszer, gyors tapasz, olló, stb)	6	0
11.	III Mentőláda 50- 100 főig	1	0
12.	személymérleg	3	1
13.	magasságmérő - fa színes Fakopáncs	3	1
14.	babák - közepes 32 cm kemény testű Wesco (európai, ázsiai, afrikai)	18	6
15.	babaruhák 32 cm W	35	15
16.	játzókendők W	60	20
17.	labda 14 cm W	60	30
18.	képeskönyvek - leporellók, mesekönyvek	90	60
19.	fonott kosár füles W	30	0
20.	óriás piramis - Wesco 95 old	6	0
21.	Montessori torony fakopáncs	6	0
22.	pohársor Wesco 94 o	6	0
23.	Montessorijátékok különféle Wesco 92-93-old	6	0
24.	udvari babaház W 44 old	1	0
25.	tábla (kréta, mágneses)	6	0
26.	homokozó és vzes asztal	1	0
27.	babakocsi	10	4
28.	Bébi modulok - félkocka, trapéz, kishullám, nagyhullám, két lépcső= 5db (9-10o)	1	0
29.	telefonok	6	0
30.	libikóka W 45 old	3	1
31.	tornakarikák W 30	30	0
32.	nagy fa autó Fakopáncs	6	0
33.	fa húzogató játékok W b. 96,97, 98	12	0
34.	műanyag étkezés 70 dbW 92 (lábosok, tányérok, csészék, poharak, kanalak)	3	0
35.	műanyag gyümölcsök, zöldségek, ételek W88-91	3	0
36.	házi és vadállatok műanyag W 129, 130	6	0
37.	fürdőkád + kiegészítők W 95	3	0
38.	festő tálak W 96	20	0
39.	festő kabát mosható W 104	6	0
40.	szivacs ecset készlet 12 db W	3	0
41.	marok ecset készlet 20 db W 83	1	0
42.	takarítóeszközök (seprű, lapát) W	6	0
43.	vasaló állvány , vasaló W 14	6	0
44.	orvositaska W	6	0
45.	bölcső, babaágy W	12	0
46.	papírtégla 40 db W 81	3	0
47.	tüske építő Wesco	3	0
48.	kocka építő -Wesco 173 old	3	0
49.	játék tároló kosaraak W 32	12	0

50.	fésű, fogkefe , fogmosó pohár	90	0
51.	takaró alsó felső 170x130 cm polar	90	70
52.	ágynemű garnitúra huzat:-kreppanyagból (36db alsó 130 x 60 cm, 36 db felső 100 x 90 cm)	252	216
53.	gyermek törölköző 40 x30 cm Ikea	200	140
54.	hempergő huzat - krepp	6	0
55.	felnőtt törölköző 50x100 cm Ikea	30	20
56.	gyermek mély tányér	140	120
57.	gyermek lapos tányér	140	120
58.	gyermek kis tányér	140	120
59.	gyermekpohár üveg (bögre helyet is	190	160
60.	műanyag pohár (tízóraihoz)	110	70
61.	kávés kanál rm. Sima	100	80
62.	gyermekkanál rm. Sima	100	80
63.	kiskés	25	10
64.	tartalék	1	0
	ÖSSZESEN nettó:	0	0
	Áfa 27%	0	0
	ÖSSZESEN bruttó	0	0

12 fh bővítés			
Beszerzendő menny. Db	Egység ár nettó Ft	Összesen nettó ár Ft	Megjegyzés
12	8110	97320	jelenlegi gyermeklétszámhoz elegendő csak
1	46000	46000	nem volt
2	20000	40000	nem volt/ tipegőkhöz
1	30000	30000	nem volt/ tipegőkhöz
3	51180	153540	elhasználódott
3	20000	60000	elhasználódott
6	5000	30000	elhasználódott
14	3000	42000	tönkre ment

6	22500	135000	előírásnak megfelelő változtatás
6	17000	102000	nem volt minden fürdőszobában
1	10630	10630	lejárt
2	3000	6000	kevés
2	2000	4000	kevés
12	6000	72000	kevés
20	3300	66000	kevés
40	550	22000	nem volt
30	1417	42510	kevés
30	2000	60000	kevés
30	2205	66150	nem volt
6	6500	39000	nem volt
6	2500	15000	nem volt
6	3300	19800	nem volt
6	15000	90000	nem volt
1	215000	215000	nem volt
6	4450	26700	nem volt
1	49650	49650	nem volt
6	6000	36000	kevés
0	145446	0	nem volt
6	3000	18000	nem volt
2	28000	56000	nem volt
30	595	17850	nem volt
6	4500	27000	nem volt
12	2000	24000	nem volt
3	10000	30000	nem volt
3	24000	72000	nem volt
6	1500	9000	nem volt
3	5765	17295	nem volt
20	290	5800	nem volt
6	920	5520	nem volt
3	1523	4569	nem volt
1	9250	9250	nem volt
6	1832	10992	nem volt
6	2430	14580	nem volt
6	1732	10392	nem volt
12	4100	49200	nem volt
3	11300	33900	nem volt
3	20000	60000	nem volt
3	10000	30000	nem volt
12	3600	43200	kevés

90	700	63000	nem volt
20	1500	30000	kevés
36	3500	126000	kevés
60	250	15000	kevés
6	5000	30000	nem volt
10	500	5000	kevés
20	430	8600	kevés
20	430	8600	kevés
20	270	5400	kevés
30	250	7500	kevés
40	200	8000	kevés
20	210	4200	kevés
20	150	3000	kevés
15	800	12000	kevés
1	52789	52789	
0	0	2503937	
0	0	676063	
0	0	3180000	